NURDAN BEŞERGİL

BİR SONRAKİ DOLUNAY

ÖYKÜ

CAN

Can Yayınları
Bu tanıtım kopyası
Can okurları için
özel olarak hazırlandı.
Can Yayınları

NURDAN BEŞERGİL

BİR SONRAKİ DOLUNAY

Can Yayınları 1962

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Nisan 2011
Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com / lolloj

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1301-9

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

NURDAN BEŞERGİL

BİR SONRAKİ DOLUNAY

ÖYKÜ

CAN

Nurdan Beşergil'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bana Baktığın Gibi Bakma, 2010
Mecburi İstikamet, 2010

NURDAN BEŞERGİL, 1971 İstanbul doğumlu. 1992'de Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 1993'te avukatlık stajını tamamladı. Öyküleri, 1994'te Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde Dikkate Değer bulunarak yayımlandı. Aynı yarışmada 1995'te birincilik aldı. 1993-1995 arasında yazdığı öyküler, 1996'da Çağdaş Yayınları'nca *Rüzgâr Çıktı* adı altında yayımlandı. 2010'da *Bana Baktığın Gibi Bakma* ve *Mecburi İstikamet* adlı romanları Can Yayınları tarafından basıldı. Öyküleri *Adam Öykü, Düşler Öyküler, Fayton Öykü, Fayton, Üçüncü Öyküler, Hayalet Gemi* dergilerinde basıldı. *Virgül, Radikal Kitap, Cumhuriyet Kitap, kitap-lık* ve *akşam-lık* dergilerinde kitap eleştirileri yayımlandı. Ayrıca internet ortamında yayımlanan aylık *altzine* dergisinde yazıları çıktı. 1998'den 2003'e kadar *Araf* adlı on-line bir derginin yayın yönetmenliğini yaptı. 2006'dan beri http://www.kirkiki.net sitesini yönetiyor.

Tabii ki anneme
Tabii ki babama

İçindekiler

BAŞKUMANDAN ÜÇLEMESİ I
Başkumandan 13
BAŞKUMANDAN ÜÇLEMESİ II
Bir Kara Kaşın Bir Kara Gözün (Değer Dünya Malına) ... 16
BAŞKUMANDAN ÜÇLEMESİ III
Demedin ki Derde Derman Bende Var 23
BİR GECE ANSIZIN 28
EHLİYET VE RUHSAT LÜTFEN 39
MEKTUP 54
KENDİ YAPAR KENDİ TAPAR 58
TUHAF OLAYLAR ÜÇLEMESİ I
Devran Döner 63
TUHAF OLAYLAR ÜÇLEMESİ II
Bir Sonraki Dolunay 70
TUHAF OLAYLAR ÜÇLEMESİ III
Patates Tarlası 76
LEYLEK 85
KURTARICI 97
BİRİ VE DİĞERLERİ 101
SİSTEM CİDDİ BİR HATADAN KURTARILDI 111

SENİ GÖRMEK NE GÜZEL 118
TUFAN ÜÇLEMESİ I
Bu Böyle Yarım Kalmayacak 129
TUFAN ÜÇLEMESİ II
Uzun Yıllar Yaşayan 135
TUFAN ÜÇLEMESİ III
Kaptanın Seyir Defteri..... 149

BAŞKUMANDAN ÜÇLEMESİ I
Başkumandan

O gece bir resim gibi aklımda.

Kaleye her zamankinden daha yakın değildik. Her zamankinden daha cesur ya da daha dayanıklı değildik. Daha iyi bir saldırı ya da savunma planımız da yoktu. Yorgunduk; aylardır kuşatma halinde olduğumuz için iyice birikmiştik ve kendi birikintilerimizin tortularına gömülmüştük. Saldırmak üzere olduğumuz kaleyi maviye boyayan bir ay ışığı vardı. Askerlerim zırhlarını kuşanmıştı. Ellerinde tuttukları mızrakların sivri uçları gökyüzüne dönüktü; önceki çarpışmalardan kalan kurumuş kan lekeleri ay ışığında simsiyah görünüyordu. Atımın üstündeydim. Rengârenk ve üst üste giyinmiştim. Kuşandığım kılıcım, sorguçlu başlığımla tam bir başkumandandım. Dimdik duruyordum. Gözlerimi karanlık uzaklara dikmiştim.

Ve sonra yenildim. Oracıkta. Sessiz, sakin.

Saldırı düşüncesi sıcak, yapışkan bir yaz günü aklıma düştü. Beni hiç yalnız bırakmayan askerlerim, oturduğum masadan aniden kalkıp gözlerimi diktiğim uzakları işaret ederek saldırı planımı açıkladığımda, hiç şaşırmadılar. Onlara o sırada çok inandığım, ama şimdi ne

kadar anımsamaya çabalasam da aklıma gelmeyen pek çok neden saydım. Arka arkaya. Hızlı hızlı. Oysa askerlerimin hepsi açıklamalarımı sıralamaya kalmadan harekete geçip hazırlanmaya başlamışlardı. Zırhlarını parlattılar. Kalkanlarını tamir ettiler. Mızraklarını sivriltip her ihtimale karşı yenilerini, daha fazlasını, daha sivrisini yonttular, bazılarına demirden öldürücü başlıklar taktılar. Zorlu bir akın olacağını biliyorlardı. Ben de biliyordum.

Zafere çok yaklaştığımızı düşündüğüm anlarda bile hissettiğim yalnızca buruk bir sevinçti, ama itiraf etmeliyim ki vazgeçmeyi aklımın ucundan geçirmedim. Kalenin fethedilmeye değer olmadığını düşünseydim, ele geçirmeye kalkışmazdım. Şimdiye kadar ne zaman köklü ve sarsıcı bir yenilgiye uğrasam, gücümü toplar toplamaz, askerlerim dinlenir, ordum donanır, atlarım semirir semirmez geri dönmüştüm. Askerlerimle omuz omuza savaştığımız ve başarısız olduğumuz topraklarda kalkan toz yere inmeden, kan ve ter kurumadan, yaralıların çığlıkları kesilmeden ve şehitlerin ruhu cennete ulaşmadan geri dönmüştük. Bu yüzden bir başkumandan olarak gayet iyi biliyordum ki, ne zafer ne yenilgi bizi savaş meydanlarından uzak tutabilirdi.

Saldırı sırasında pek çok kere zafere bir tek adımımız kaldığını hissettiğim anlar oldu. Pek çok kere. O adımın düşüyle çayırların ortasına kurulmuş çadırımda heyecandan titrediğimi, çenemin mutluluktan kasıldığını gayet iyi hatırlıyordum. Bir tek adım atacaktım ve kale benim olacaktı. Böyle anlarda, vereceğim tek sözcüklük bir emrin, çalınmasını buyuracağım bir borunun bizi zafere ulaştıracağını bildiğim halde, çadırımda saatlerce kıpırdamadan oturduğum olurdu. Atılacak o son adımı ve o adımla elde edeceğimiz zaferi düşlerdim. Defalarca aklımdan geçirirdim. Hayalini kurmaktan yorgun düşerdim. Fakat aklımdan geçirmekten de, hayalini kurmak-

tan da asla bıkmazdım. Zafer, olasılık halindeyken başka türlü bir haz verirdi. Bir başkumandan olarak bunu çok iyi biliyordum.

Saldırı sırasında pek çok kere yenilginin tam ortasında durduğumuzu hissettiğim anlar da oldu. Uçsuz bucaksız kırlar sarı-beyaz papatyayla örtündüğünde, dağlar, ağaçlar, askerlerimin başlıkları, kendi tuğum karla kaplıyken, çadırım fırtınanın ve sağanak yağmurun altında fındık kabuğu gibi yalpalanırken, pek çok kere yiğit cengâverlerimle birlikte, yenildik, diye haykırdık. Yenilginin tadı her zaman buruk ve acı olmuştu.

BAŞKUMANDAN ÜÇLEMESİ II
Bir Kara Kaşın Bir Kara Gözün (Değer Dünya Malına)

Konakladığımız düzlükte dinleniyorduk. Konakladığımız düzlükte öyle uzun zamandır dinleniyorduk ki konakladığımız düzlükte dinlenmekten yorgun düşmüştük. Askerlerim hadi demem için gözümün içine bakıyorlardı. Benim de şu dünya barışı diye kendini kandıranlarla aynı düşünceleri paylaşmaya başladığım hakkında dedikodular çıkmıştı. Harekete geçmediğim sürece ne dersem diyeyim bu dedikoduların önünü kesemeyecektim. Ben de savaşmak istiyordum, bunun için can atıyordum. Ama savaş demek taktik demekti. Savaşmak, taktikleşmek demekti. İnsanları öldürüp zaferleri yaratıyorduk ama tersini yapamıyorduk. Zaferleri öldürüp insanları yaratmak yerine insanları da zaferleri de, ikisini de, ikisini birden öldürebiliyorduk. Taktik bunun için gerekliydi işte; geçmişi ve geleceği iyi koklamak için. Bense bir süredir nezle olmuş gibiydim; her olayın ve olasılığın tadı haşlanmış patatese benziyordu.

Hesap vermek zorunda olduğum siyasi otorite, bana uzun zamandır hesap sormuyor, ben hesap vermeye kalktığımdaysa sadece ortalıkta kalmasın diye alıyordu. Yalnız kendime karşı sorumluluk duymamı istiyorlardı. Bakışları askerlerimi görmüyor, bana takılıp kalıyordu. Benim askerlerimden ibaret, onlar kadar olduğumu bil-

miyorlardı. Askerlerim de bilmiyordu ama bu iki bilmemek arasında fark vardı. Aynı kaderi paylaştığımız insanlarla, ne olduğunu bilmesek de anlayabildiğimiz, anlayabildiğimizin ne olduğundan haberimiz olmasa bile hissettiğimiz bir kafeste yaşardık. Askerlerimle ben, işte böyle bir kafesin içindeydik. Kafesin kapısı açıktı ama çıkıp gitmiyorduk çünkü gidip gitmemekte özgürdük.

Bu kadar yıl sonra kendimden emin olarak söyleyebileceğim bir şey varsa, o da siyasi otorite dediğimiz beyefendilerin, bir askerin hayatı hakkında hiçbir şey bilmedikleridir. Kralların savaşçı olduğu yılar geride kaldığı için artık bizi yönetenler değil savaşmakla, askerlikle bile ilgili bir şey bilmiyorlar. Bir başkumandanın öncelikli sorumluluğu, bilgi edinme kanallarının dizginlerini elinde tutmaktır. Bilgi hem tehlikeli hem hırçındır. Zaptedilemez. Evcilleştirme sayılabilecek şekilde isteğe göre değiştirilebilir ama ortaya çıkan çarpıtılmış bilgi ilk halinden daha tehlikelidir.

Bu yüzden ulaklarımı da gözcülerimi de titizlikle seçerim. Hepsi işinin ehli, becerikli ve deneyimlidir. Sürekli ve zorlu eğitim programları görürler. Emekliye ayrıldıktan sonra bile karargâha bilgi ulaştırma görevleri farklı yöntemler ve kanallarla devam eder. Bilgi yoksa, biz savaşamayız. Ve savaşamazsak, yaşayamayız.

Ben ulakların ve gözcülerin raporlarını bizzat, asıllarından, özetlenmek üzere kimseye vermeden, kendim okurum. Noktasına, virgülüne kadar, satır aralarına, sayfa kenarlarına, mürekkebin rengine, kâğıdın dokusuna varıncaya kadar okurum. Ve okuduklarımın hiçbirine inanmam. Oysa çoğu zaman ortada inanılmayacak bir şey yoktur; rutin olaylar klişe cümlelerle anlatılmıştır. Ama ben, bunlara bile inanmam. Başkumandan olarak yaşadığım yıllar boyunca edindiğim deneyimler gereği, gözlerime ve kulaklarıma da inanmam; görsem de, duy-

sam da, tanık da olsam maruz da kalsam, bizzat eylesem de, inanmam.

Öte yandan gayet iyi bilirim ki inançsızlık, bir insanın başına gelebilecek en büyük lanettir. Bir gün insanların içindeki inancı emen bir alet icat edilecek ve bu, insanın görüp görebileceği en yok edici ve kıyıcı silah olacaktır. İnsan, şeytana olsun, inanmak zorundadır, yoksa savaşmak şöyle dursun yaşayamaz bile. İnanç, bir başkumandan için diğer herkesten daha hassas bir konudur. Çünkü bir başkumandan diğer herkesten fazla şeye, diğer herkesten daha derinlemesine inanmak zorundadır. Bu onun ayırt edici yeteneği, meziyeti, hasletidir. Ben de yaşamımdaki pek çok şeye inançla bağlıyımdır. En derin inancımsa, inanmamaya karşı duyduğum inançtır.

Dediğim gibi pek çok şeye inanırım. İfade edebileceğimden emin değilim ve bu benim işim ya da iddiam da değil ama bir şeyin mutlaka başka bir şeye, onun da bir başkasına ve hepsinin de bir tek şeye bağlı, ait, mahkûm, mecbur olduğuna da inanırım. Gördüğü, yaşadığı ya da bildiği şeyin, bağımsız, bağlantısız, eşsiz olduğunu düşünmek yanılgıların en büyüğüdür. Bu yüzden bilgiye önüme geldiği ya da karşıma çıktığı şekliyle inanmam. Okuduğum ve duyduğum yalınlıkta olmadığını, büyük resmi tamamlayan, onu işaret eden, ondan kopmuş, ona bağlı bir parça olduğunu bildiğimden okuduklarıma da duyduklarıma da inanmam. Ama okumadan ya da dinlemeden edemem. Bu yollarla edindiğim bilgilere inanmasam da yok saymam; inanmadığım hiçbir şeyi yok saymam. Biriktiririm. Gerçekliğine inanmasam da gerçekliğin bir türü ya da türevi olduğunu düşündüğümden ulakların ve gözcülerin raporlarını didik didik okurum, kulağımı dört açarım, büyütecimi ve dürbünümü yanımdan ayırmam, çağrıldığım her ortamda mutlaka boy

gösteririm, çağrılmadıklarım hakkında ne anlatıldığını araştırırım.

Sonra bir zaman gelir, bir el uzanıp içimi açar ve içime yerleştirir; olan biteni işte ancak o zaman, öylece anlarım, her tarafından bakarım, kimlerle ilgili, kimlerle uzaktan yakından ilgisi yok, görürüm. Başka bir dille kendini anlatan olayları ve insanları, ben de yabancı bir alfabeyle çözerek anlamaya başlarım. Tanıdık ve bildik her şeyin farklı kodlandığı o bir tek şeyin uzantılarıyla böylece karşılaşmadan, hiçbir şeye inanmam. Bilgi, ait olduğu o devasa kütleyle birlikte olduğu gibi içime yerleşmeden bilgi sahibi olamam. Bir başkumandan içinde neler olup bittiğini bilmek, o kargaşanın dilinden anlamak zorundadır. Bilgiyi öğrenmekle yetinemez. Bilgiyi çözmek, bu yolla bilgiye dönüşmek zorundadır.

Askerlerimle birlikte zaferi elde ederek biz yaratırız, ya da o, onu elde etme isteğimiz sonucunda var olur. Hepsi, her şey, zaferi elde etmek içindir, ona biraz daha yaklaşmak için. Aklında daha fazla kalabilmek, kalbinde daha geniş bir yer edinebilmek için. Zafer için hazır olmak, onu hak etmek ya da ona layık olmak söz konusu bile değildir. Sadece ona yaklaşmak mümkündür; asla orada olamayacağını bilerek, ama hep bir öncekinden daha yakınlaşmış olarak yaklaşmak.

O, elde etmek değil hayalini kurmak için oradadır. Âşıklarıyla oynaşır, dostlarıyla eğlenir. Ama dikkatle bakılırsa görülür ki, bir gözü hep üstünüzdedir. Keyfi en yerinde olduğu zaman da, zevklerin yüksek tepelerinde geziniyorken de, şöyle bir bakıverir; umursamazlıkla çağırır, fısıltıyla bağırır: GEL BENİ AL! Sonra sanki, hiçbir şey söylememiş gibi arkasını döner. Şu yeryüzünde zaferin gel beni al, diyen sesini kulaklardan silebilecek hiçbir güç yoktur; ne annelerin ninnileri, ne bir sevgilinin yakarışı. Fakat ne yazık ki savaş alanlarında üst üste başarısız-

lığa uğrayan talihsiz başkumandanlar bu çağrının zamanla zayıfladığını, zaferin sesinin pesleştiğini fark ederler. Onlar için artık yapılacak tek şey bu sesin içlerinde bıraktığı boşluğu her köşesine kadar yoklayıp arta kalan izlerden yola çıkarak hatırlamaya çalışmaktır. Her şey ona doğru, ona karşın ve ona göredir.

Herkes onu bir şekle sokar; ümitsizliğe kapıldığında neye benzediğini gözünün önüne getirebilmek, onu cisimleştirerek ancak işi savaşmak olanların anlayabileceği ve ancak onların ihtiyaç duyacağı bir devam etme gücü kazanmak için ona şekil verir. Benim yetiştiğim topraklarda kara kaşlı kara gözlü olarak bilinir. Anlatılan başka hikâyeler de vardır ve kimi bizi yüreklendirsin, kimi elimiz boş döndüğümüz seferlerden sonra teselli olmamıza yarasın diye anlatılır.

Bazı geceler, karargâhtaki hamağıma uzanıp yıldızları seyrederim. Onunla ilgili anlatılan tüm hikâyeler aklımdan geçerken yumruğumu karanlık gökyüzüne doğru kaldırıp birkaç yıldızı avuçlarım. Dünyayı, insanları, hayatı, zamanı umursamayan bu ateşten devasa toplar, sımsıkı kapanan parmaklarımın bir hareketi ve göz yanılması sayesinde avucuma hapsolur.

Hamağıma böyle uzanmışken ne zaman bu yıldızları hapsetme oyununu oynamaya kalksam, zaferin de işte böyle parmaklarımın arasında olduğu zamanları hatırlarım. İşte böyle parmaklarımın arasındaydı. Benimdi. Unutamayacağım, şüphe duymama gerek kalmayacak, kuşkuya yer bırakmayacak şekilde benimdi. Yeşil bir ışık, sadece benim kulağım için söylenmiş bir fısıltı, gözlerimi oyup geçen bir bakıştı. Su, kan ve toprak gibiydi. Onu avucumda tuttuğum süre boyunca onu avucunda tutan ilk ve tek insan evladı benmişim gibi hissettim. Bana ait olan yalnız o değildi. Onu avucumda tutuyor oluşum da benzersiz ve daha önce yaşanmamış, bun-

dan sonra da tekrarlanması mümkün olmayacak şekilde bana aitti.

İçimde kopardığı fırtınayı o günden sonra bir daha hiç unutmadım. Onu avucumda tutarken, onu avucunda tutan herkesin karşısında yaptığı gibi kıvrılıp bükülerek her zamanki dansını etmeye başladı. Onu seyrettim. Kıskançlık ve özlemle. Benimdi ama onu kıskanıyordum. Avucumdaydı ama onu özlüyordum.

İçimden geçenlerin başarmakla, mutlu olmakla, ya da bir insanın kendini iyi ve güvende hissetmesine yarayacak başka herhangi bir duyguyla ilgisi olmadığını fark ettim. Bir yandan zaferin dansını seyrediyor, bir yandan da parmaklarımı sımsıkı kapalı tutmaya çalışıyordum ama, yaptığı dans ve kendinden emin, umursamaz, bütün bunları daha önce de sayısız defalar yaşamış olmasından kaynaklanan boyun eğmiş hali, beni tedirgin ediyordu. Hissettiğim birbirinin içine geçmiş duygular salt bir mutluluk şeklinde değil, katı bir tedirginlik olarak netleşti. Elimde tuttuğum zafer, bana diğer başkumandanların kaderini hatırlatıyordu. Nasıl onların olmadığını anlatıyor, nasıl onların olmadıysa benim de olmayacağını anlamamı bekliyordu. Benim derdimse, onların olamadığını, çünkü zaten bana ait olduğunu kanıtlamaktı. Ona kanıtlamak istediğimi sanıyordum ama asıl kendime kanıtlamanın peşindeydim. Avucumu daha sıkı kapadım, parmaklarımı ihtirasla birleştirdim.

Sonra yok oldu. Hamağa uzandığım zamanlarda avucumda tuttuğum yıldızlar nasıl yumruk yaptığım elimi açınca gökyüzüne dönüyorsa, işte öyle kendiliğinden, gidiverdi.

Üzerinden çok zaman geçti. Onu avuçlarımda tuttuğum o günden sonra, bir an için bile olsa zaferi tatmış bir başkumandan olarak askerlerim ve düşmanlarım arasındaki itibarımın arttığını, ancak sürekli olmayan hiçbir

şeyi ciddiye almayan siyasi otorite tarafından umursamazlıkla karşılandığımı fark ettim. Bana sorulacak olursa, ben artık eski ben değildim, artık her zamanki ben değildim; "ben"in de "zaman"ın da dışında, bazen üstündeydim. Ona sahip olmamdan önceki günlerde hissettiğim tutku, bağlılık, kararlılık artmadı ama değişti, değişime uğradı. Çünkü artık onun bir parçası bende. Ona dokundum ve bana bulaştı. Hiç tanımadığım askerlerin kargılarının izlerini nasıl zırhımda taşıyorsam, zaferin o bir anlık temasının izlerini de işte öyle, zırhımda değil ama zırhımın altında taşıyorum; madalyalarımın da nişanlarımın da altında, benimle birlikte ve benden bir parça olarak.

Daha azına razı olacak değilim. Benzerleri ya da taklitleriyle avunacak değilim. Askerlerim şimdi onun nerelerde olduğunu, ne yaptığını, kimlerle eğlenip kimlerden gizlendiğini adım adım izleyip rapor ediyorlar. Onların raporlarını ve daha fazlasını, edinebildiğim her tür bilgiyi, bıkmadan gözden geçiriyorum ve hepsini bir taktiğe dönüştürmeye çalışıyorum. Taktik demek savaş demektir. Zafer için savaşırız. Daha azını başkalarına bırakıp, hatta gerektiğinde hediye edip, askerlerimle birlikte zafer için ömrümüzü tüketiriz. Uzun zamandır bende bıraktığı iz kadar bir parçamı, kendiyle birlikte gittiği yerlere götüren ele avuca sığmaz zafer uğruna canlar alır, ocaklar söndürürüz. Konakladığımız düzlükte dinlenmekten yorgun düşmüşken, başka türlüsünü de yapamayız zaten, diye aklımdan geçiriyorum.

Can Yayınları
Bu tanıtım kopyası
Can okurları için
özel olarak hazırlandı.
Can Yayınları

Edebiyatımızın genç kalemlerinden Nurdan Beşergil, sağlam Türkçesi, akıcı, inandırıcı kurgusuyla dikkat çekiyor.

"Biliyorsun, bazen başucunda dikilip seni seyrediyorum; loş çadırında ağır masanın başındayken. Duvarlara asılmış haritaları dikkatle incelerken. Sayısı ne kadar fazla olursa olsun hep ölgün bir ışık veren kandillerin arkadaşlığında akşam yemeğini yerken. Sağ salim geldiği köye dönmek dışında bir isteği olmayan askerin pişirdiği eti keserken. O eti kesen bıçak, porselen tabağı bir cayırtı eşliğinde çizerken. Başında dikiliyorum."

Nurdan Beşergil, birbirinden güzel on sekiz öykünün yer aldığı yeni kitabı *Bir Sonraki Dolunay*'da tümüyle kendine özgü bir öykü dünyası kuruyor. Toplumun çok çeşitli kesimlerinden insanları başarıyla anlatıyor Beşergil. Bu insanların iç dünyalarını okura son derece yalın, sıcak bir dille aktarıyor.

Kapak resmi: LOLLOJ

ISBN 978-975-07-1301-9

9 789750 713019